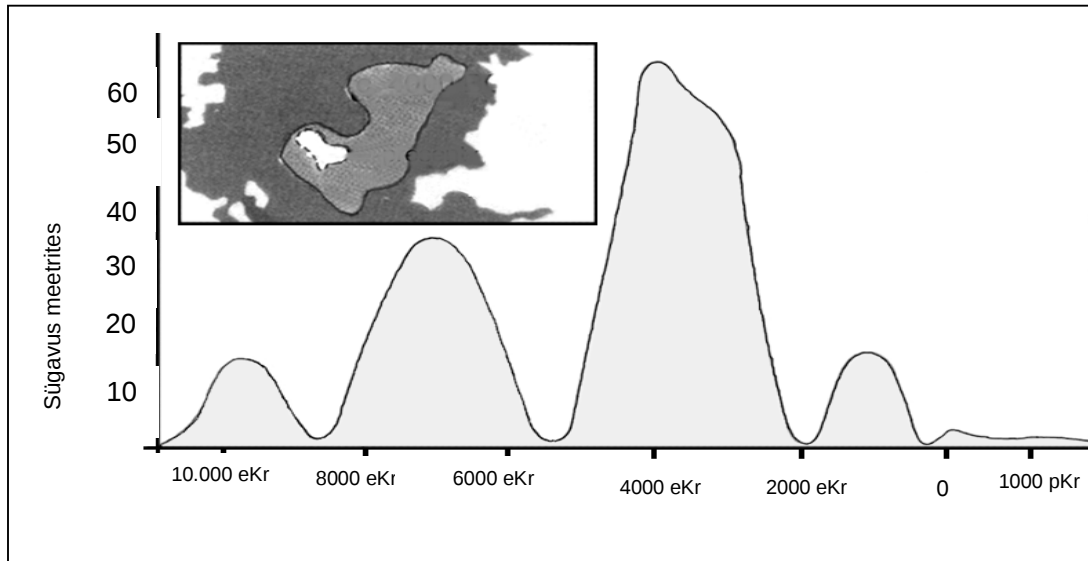

TŠAADI JÄRV

Joonis 1 illustreerib Põhja-Aafrikas Sahara põhjaosas asuva Tšaadi järve veetaseme kõikumisi. Viimase jääaja jooksul, umbes 20 000 aastat e.m.a kadus järv täielikult. 11 000 aastat e.m.a täitis järv taas veega. Praegune veetase on umbes samasugune kui aastal 1000 m.a.j.

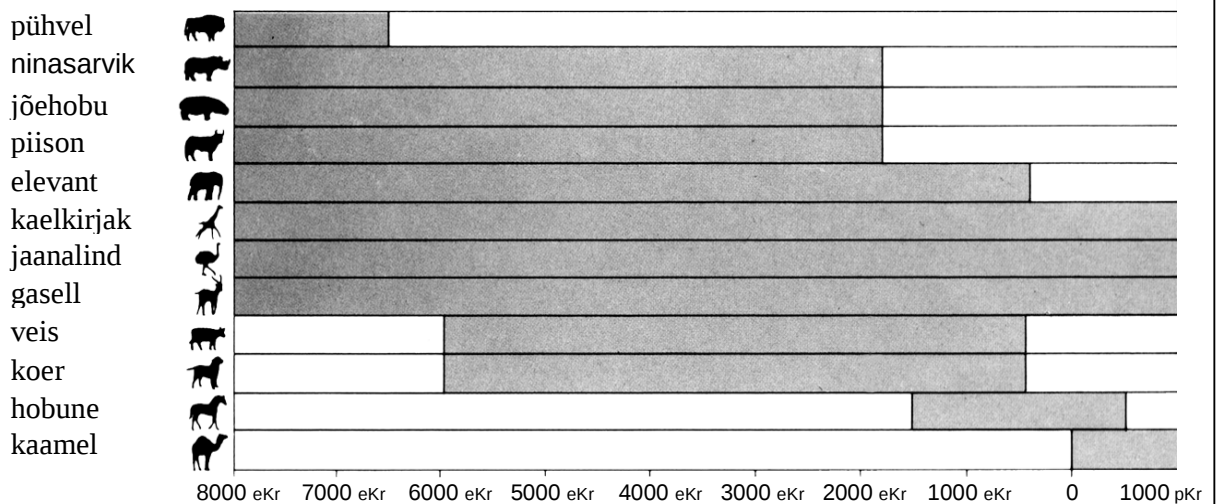
Tšaadi järv: veetaseme kõikumine

Joonis 1

Joonis 2 illustreerib Sahara kaljujooniste (iidsed joonistused ja maalid koobaste seintel) ja erinevate loomaliikide leviku vahelisi seoseid.

Sahara kõrbe erinevate loomaliikide kaljujoonised

Joonis 2

Kasuta vastasleheküljel olevat teavet Tšaadi järve kohta, et vastata järgmistele küsimustele.

Küsimus 2: TŠAADI JÄRV

R040Q02

Kui sügav on Tšaadi järv tänapäeval?

- A Umbes kaks meetrit.
- B Umbes viisteist meetrit.
- C Umbes viiskümmend meetrit.
- D See on lõplikult kadunud.
- E Sellist informatsiooni ei olnud.

Õige vastus:

A – Umbes kaks meetrit.

Küsimus 3A: TŠAADI JÄRV

Umbes mis aastast algab graafik joonisel 1?

-

TŠADI JÄRV: PUNKTIARVESTUS 3A

KÜSIMUSE EESMÄRK: Teabe hankimine.

Õige vastus

Kood 1: 11 000 aastat eKr (või umbkaudne hinnang 10 500 ja 12 000 vahel; või muu, mida õpilane on skaalalt üldistanud).

- 11 000
- 11 000 aastat eKr
- 10 500 aastat eKr
- Just enne 10 000 aastat eKr
- Umbes 12 000
- Umbes 11 000 aastat eKr

Vale vastus

Kood 0: Teised vastused, kaasa arvatud täpne osutamine graafiku esimesele arvule.

- 10 000 aastat eKr [Puudulik üldistus skaalalt.]
- 20 000 aastat eKr
- 8000 aastat eKr [On vaadanud valet arvu.]
- ~~11 000 aastat eKr~~ 4000 aastat eKr [Ignoreerida mahatõmmatud vastust.]
- 0

Küsimus 3B: TŠAADI JÄRV

Miks on autor valinud graafiku alustamiseks selle punkti?

-
-

TŠAADI JÄRV: PUNKTIARVESTUS 3B

KÜSIMUSE EESMÄRK: Teksti vormistuse eritlemine kajastamine: autori otsusest põhjuse järeldamine.

Õige vastus

- Kood 1: Viitab järve taasilmumisele. Märkus: vastus loetakse õigeks ka siis, kui eelmine vastus oli vale.
- Tšaadi järv taasilmus 11 000 aastat eKr, pärast täielikku kadumist umbes 20 000 aastat eKr.
 - Järv kadus jääajal ja tuli tagasi umbes sellel ajal.
 - See taasilmus siis.
 - Umbes 11 000 aastat eKr see tuli tagasi.
 - Siis järv taasilmus pärast 9000 aastat kadunud olemist.

Vale vastus

- Kood 0: Teised vastused
- See oli siis, kui loomad hakkasid ilmuma.
 - 11 000 aastat eKr on siis, kui inimesed hakkasid tegema kaljujooniseid.
 - 11 000 aastat eKr oli siis, kui järv (esmakordselt) kadus.
 - Sest sel ajal kuivas Tšaadi järv täiesti ära.
 - Sest see oli esimene liikumine graafikul.

Küsimus 4: TŠAADI JÄRV

R040Q04

Joonis 2 baseerub oletusel, et

- A Loomad kaljujoonisel elasid sel ajal, kui nad joonistati.
- B Kunstnikud, kes joonistasid loomi, olid eriti oskuslikud.
- C Kunstnikud, kes joonistasid loomi, said palju rännata.
- D Loomi, keda kujutati kaljujoonistel, ei püütud kodustada.

Õige vastus:

A – Loomad kaljujoonisel elasid sel ajal, kui nad joonistati.

Küsimus 6: TŠAADI JÄRV

R040Q06

Küsimusele vastamiseks tuleb kasutada nii joonisel 1 kui ka joonisel 2 leiduvat teavet.

Ninasarvikud, jõehobused ja piisonid kadusid Sahara kõrbe kaljujoonistelt.

- A - Viimase jääaja alguses.
- B - Perioodi keskel, mil Tšaadi järve veetase oli kõige kõrgemal tasemel.
- C - Pärast seda, kui Tšaadi järve veetase oli üle tuhande aasta järjest alanenud.
- D - Pideva kuivaperioodi alguses.

Õige vastus

- C- Pärast seda, kui Tšaadi järve veetase oli üle tuhande aasta järjest alanenud.